

MODEL EVALVACIJ DIGITALNIH KOMPETENC IN TEMELJNIH VSEBIN RAČUNALNIŠTVA IN INFORMATIKE V IZOBRAŽEVANJU

¹dr. Vesna Skrbinjek

¹Univerza v Mariboru, Filozofska fakulteta, Mednarodna fakulteta za
družbene in poslovne študije Celje, Slovenija

Povzetek

V prispevku navajamo primer modela spremljanja in evalvacije projektnih aktivnosti učečih se. Namen prispevka je predstaviti primer modela evalvacij v projektu Inovativna pedagogika 5.0 (2023–2026), ki vključuje razvijanje digitalnih kompetenc in temeljnih vsebin računalništva in informatike v vzgojno-izobraževalnih zavodih. Cilji prispevka so pojasniti razliko med analizo stanja in evalvacijo, predstaviti vrste evalvacij ter prikazati konkretni evalvacijski model, uporabljen v projektu, z razlago uporabljenih metod in instrumentov, prilagojenih posameznim ciljnim skupinam (učitelji, ravnatelji, učenci in dijaki). Prikazani model predstavlja primer dobre prakse, ki poudarja pomen sistematične evalvacije za zagotavljanje kakovosti, učinkovitosti in trajnostnega razvoja projektov v vzgoji in izobraževanju. V modelu se kombinirajo različni pristopi (kvantitativni in kvalitativni) ter, glede na način in čas izvajanja projektnih aktivnosti, različni zajemi podatkov. Predstavljen model evalvacij lahko služi kot primer dobre prakse za oblikovanje evalvacijskih modelov tudi v drugih sorodnih razvojno-raziskovalnih ali drugih projektih v vzgoji in izobraževanju.

EVALUATION MODEL OF DIGITAL COMPETENCIES AND FUNDAMENTAL COMPUTING AND INFORMATICS CONTENT IN EDUCATION

Abstract

This paper presents a model for evaluating learners' project activities. The aim is to showcase the evaluation model employed in the Innovative Pedagogy 5.0 project (2023–2026), which focuses on developing digital competencies and fundamental computing and informatics content in educational institutions. The objectives are to

Ključne besede:

Inovativna pedagogika 5.0,
evalvacija, analiza stanja,
digitalne kompetence,
temljene vsebine
računalništva in
informatike

Keywords: Innovative
pedagogy 5.0, evaluation,
needs analysis, digital
competencies,
fundamental computing
and informatics content

Copyright: © 2025

Avtorji/The author(s). To
delo je objavljeno pod
licenco Creative Commons
CC BY Priznanje avtorstva
4.0 Mednarodna.
Uporabnikom je dovoljeno
tako nekomercialno kot
tudi komercialno
reproduciranje,
distribuiranje, dajanje v
najem, javna priobčitev in
predelava avtorskega dela,
pod pogojem, da navedejo
avtorja izvirnega dela.
(<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>)

clarify the distinction between needs analysis and evaluation, introduce different types of evaluations, and illustrate the specific evaluation model used in the project. This includes an explanation of the methods and instruments tailored to various target groups (teachers, principals, students, and pupils). The presented model serves as a best practice example, emphasizing the importance of systematic evaluation to ensure quality, efficiency, and sustainable development of projects in education. It combines various approaches (quantitative and qualitative) and employs different data collection methods based on the nature and timing of project activities. This evaluation model can serve as a best practice example for designing evaluation models in other related research and development projects in education.

1 UVOD

V prispevku podajamo primer modela evalvacij, ki se osredotoča na spremljanje projektnih kazalnikov in projektnih aktivnosti. Evalvacija ni vedno enostavna, saj je potrebno dobro premisliti vse korake vrednotenja in ocenjevanja dela projektnih aktivnosti, da se lahko evalvacija učinkovito izvede. Hkrati je pogosto zahteva naročnikov projektov ugotovitev trenutnega stanja, kar lahko dosežemo z analizo stanja oz. posnetkom stanja na ciljnih vzgojno-izobraževalnih zavodih (VIZ) po posameznih stopnjah izobraževanja. Pogosto so ciljne skupine učeči se, učitelji in/ali vodstvo VIZ-ov. Izbor inštrumentov in metodologije je prepuščeno izvajalcem (evalvatorjem) projektov, ki pa lahko uporabljajo različne pristope, odvisno od vsebine presoje in drugih dejavnikov. V tem prispevku se osredotočamo na prikaz metodološkega pristopa evalvacije v okviru projekta Inovativna pedagogika 5.0 (2023-2026). Hkrati pa podobno, prilagojeno metodologijo in model evalvacij izvajajo tudi projekti Razvoj digitalnih kompetenc za učenje in življenje – i-šola (2023-2026), RINOVacija (2024-2026), Utrinki (2024-2026), DigcompPP (2024-2026) ter Digfit (2024-2026).

Krovni projekt Inovativna pedagogika 5.0 se edini osredotoča na dva sklopa, in sicer i) razvijanje digitalnih kompetenc in ii) razvijanje temeljnih vsebin računalništva in informatike. Ciljni udeleženci projekta so učeči se na vertikalni od predšolske vzgoje, razredne in predmetne stopnje osnovnošolskega izobraževanja ter srednješolskega izobraževanja. Hkrati z omenjenimi ciljnim deležniki je pomembno spremljanje tudi drugih ključnih deležnikov, kot so vodstvo VIZ-ov (ravnatelji oz. vodstveni delavci) ter strokovni delavci (učitelji).

Namen prispevka je predstaviti primer modela evalvacij v omenjenih projektih po obeh sklopih in na različnih nivojih ter po različnih ciljnih skupinah. Modela omogoča sistematično spremljanje in zagotavlja učinek zajem projektnih aktivnosti. Hkrati pa prispeva k transparentnosti, ki je potrebna, da se tekom projekta aktivnosti odvijajo po načrtu in se zagotavlja pričakovana kakovost. Prispevek želi prispevati metodološki pristop, ki nazorno prikazuje uporabljena orodja, inštrumente in metode, ki so se izkazale za učinkovite pri spremljanju učinkov projekta ter napredka pri učečih se. V tem prispevku ne predstavljamo rezultatov evalvacij, ker je namen prispevka le opis metodološkega pristopa.

Cilji prispevka so:

- Pojasniti razliko med analizo stanja (posnetkom stanja) in evalvacijo.
- Podati pregled različnih vrst evalvacij.
- Pojasniti pojma digitalne kompetence in temeljne vsebine računalništva in informatike.
- Shematično prikazati model uporabljene metodologije in inštrumentarija spremljanja učinkov projekta.
- Podatki primer zasnove inštrumentarija za različne sklope vsebin.

Pri pregledu literature smo uporabili predvsem deskripcijo, s katero smo naredili osnovni pregled teoretičnih konceptov in konceptualizacijo pojmov. V osrednjem delu smo obogatili teoretična spoznanja z izkušnjo vodenja razvojne skupine za evalvacije v projektu. Rezultati tako slonijo na preizkušeni metodologiji, ki jo v tem prispevku sumarno prikazujemo.

2 ANALIZA STANJA IN EVALVACIJA

Zelo pogosto je del projektnih delovnih paketov, poleg evalvacije in sprotnega spremljanja, začetni posnetek stanja, ki ponazarja analizo trenutnih potreb posameznih VIZ-ov oz. ciljnih skupin, vključenih v projekt.

Analiza potreb (oz. analiza stanja) je vsekakor temelj projekta, ki se izvede ali v času prijave projekta (angl. needs analysis), npr. Erasmus + projekti, ali kot prvi sklop projektnih aktivnosti prvi mesec izvajanja projekta. Na podlagi analize stanja vključeni VIZ-i ugotovijo, kaj trenutno imajo, kaj potrebujejo in kje se nahajajo v primerjavi z ostalimi zavodi. Z analizo stanja se določi začetna točka VIZ-a, na katerem se gradijo vse nadaljnje projektne aktivnosti. V kolikor je analiza stanja zahtevana že v času prijave projekta ima veliko težo v fazi ocenjevanja projektne prijave. Pogosto je utemeljitev projekta najbolj šibek element projektne prijave („5 ključnih elementov projekta“, b. d.). Pri tem je pogosto potrebno odgovoriti, ZAKAJ se lotevamo projekta in KAJ želimo spremeniti (Cmepius, 2025). Analizo stanja je potrebno pripraviti v skladu z že opravljenimi študijami, analizami in projekti ter na osnovi teoretičnih izhodišč.

Evalvacija se loči od analize stanja po tem, da je usmerjena na ciljne skupine projekta ter se izvaja v času trajanja projekta oz. ugotavlja učinke projektnih aktivnosti. Pomeni vrednotenje ali ocenjevanje projektnih aktivnosti ter se izvaja na sistematičen, objektivni in neodvisen način (Kobal Tomc idr., 2019). Ključna razlika med analizo stanja in evalvacijo je torej v časovnem okviru in namenu: analiza stanja se izvaja pred začetkom projekta z namenom prepoznati potrebe in oblikovati usmeritve in cilje projekta, medtem ko se evalvacija izvaja med in po izvedbi projekta z namenom meriti uspešnost in kakovost doseženih rezultatov.

Namen evalvacije je, da s pomočjo preverjenih metodološko ustreznih metod pridobi podatke in jih ustrezno interpretira za namen odločanja o nadaljnjih aktivnostih projekta. Evalvacija je smiselna, kadar z metodološkimi pristopi zbiranja dokazov in podatkov poda informacije o tem, kako uspešno projekt zadošča namenu, ciljem in postavljenim kazalnikom projekta, kako učinkoviti so njihovi izvajalci ter kako se rešujejo nepredvidljivi dogodki in težave (Kobal Tomc idr., 2019).

Evalvacija poteka vsaj na dveh nivojih, in sicer na nivoju projekta kot celote in/ali na nivoju posameznih ciljev oz. kazalnikov. Zelo pomembno je, da ima projekt merljive cilje (npr. SMART cilje) ter kazalnike uspeha, ki omogočajo vrednotenje rezultatov projektnih

aktivnost. Evalvacija je tesno povezana s pojmom kakovosti, saj omogoča sistematično presojo, ali projektne aktivnosti dosegajo zastavljene standarde in cilje.

Načrt evalvacije se pripravi že v fazi prijave projekta oz. načrtovanja predloga projekta (Kobal Tomc idr., 2019). Pri evalvaciji je potrebno določiti metode zbiranja podatkov, ki so lahko kvalitativne (intervju, fokusna skupina) ali kvantitativne (anketni vprašalnik, sekundarni podatki) ter metode analize podatkov. Pomembno je, da evalvacija ne meri le zadovoljstva udeležencev, temveč tudi dejanske učinke in rezultate projekta.

2.1 VRSTE EVALVACIJ

Evalvacija je lahko formativna ali procesna in/ali sumativna ali končna. Formativna evalvacija se izvaja sprti med trajanjem projekta, pri čemer se izdelajo vmesna poročila. Sumativna evalvacija je končna ocena o uspešnosti in učinkovitosti doseženih kazalnikov in ciljev (Kobal Tomc idr., 2019).

Evalvacija je lahko tudi notranja (interna) ali zunanja (eksterna). Notranja evalvacija ali samoevalvacija zajema notranji pregled kakovosti (Brejc, 2013) izvedbe določenega segmenta (projektne aktivnosti ali vodenja projekta oz. izobraževalnega procesa ipd.) (Ličen idr., 2015), ki ga praviloma opravijo strokovno usposobljeni posamezniki istega zavoda. V nasprotju je zunanja evalvacija zunanji pregled (Brejc, 2013), ki ga opravi neodvisna komisija oz. pristojna skupina strokovnjakov, ki po določenih predpisih opravi pregled.

2.2 KORAKI EVALVACIJE

Evalvacija poteka po naslednjih korakih (Ličen idr., 2015):

1. Korak: Načrtovanje – pri katerem že opredelimo celotni načrt evalvacij glede na namen, udeležence in ciljne skupine, cilje projekta, metode in razpoložljivi čas.
2. Korak: Zbiranje podatkov in analiza delnih rezultatov glede na uporabljeno metodologijo.
3. Korak: Refleksija, ki zajema pregled in analizo podatkov, interpretacijo in vrednotenje rezultatov ter pripravo predlogov za izboljšave.
4. Korak: Priprava poročila, ki zajema obširni strnjen zapis ugotovljenega.

Za vsak korak se določi še časovni okvir, izvajalce in metodologijo.

Že v fazi načrtovanja določimo posameznike, ki bodo vključeni v evalvacijski proces ter na ta način sestavimo razvojno skupino za evalvacijo. Pri evalvaciji načeloma sodeluje vodstvo projekta, naročnik projekta in ciljne skupine (Ličen idr., 2015).

2.3 ZAGOTAVLJANJE KAKOVOST IN NENEHNO IZBOLJŠEVANJE

Proces evalvacije je del področja upravljanja (managementa) kakovosti. Pojem kakovosti je koncept, ki nima enotne definicije, saj je presoja kakovosti vezana na predmet presoje in postavljenim kriterijem kakovosti. V izobraževanju se pogosto uporablja PDCA - Demingov krog kakovosti, ki ponazarja proces kakovosti od načrtovanja (plan), izvajanja (do), preverjanja (check) in ukrepanja (act). Demingov krog teži k nenehnemu ponavljanju zanke in izboljševanju. Namen evalvacije je ravno izboljšanje kakovosti in doseganje dogovorjene ravni kakovosti (Ličen idr., 2015), ki je v tem primeru vezana na projekt .

3 DIGITALNE KOMPETENCE IN TEMELJNE VSEBINE RAČUNALNIŠTVA IN INFORMATIKE

Projekt Inovativna pedagogika 5.0 temelji na dveh sklopih: digitalnih kompetencah in temeljnih vsebinah računalništva in informatike. Digitalne kompetence uvrščamo med ključne kompetence, potrebne za vseživljenjsko učenje (Vuorikari idr., 2022) ter za učinkovito udejstvovanje v sodobni družbi (kompetenca 21. stoletja). Pri tem oba pojma definiramo na naslednji način:

Digitalne kompetence vključujejo samozavestno, kritično in odgovorno uporabo in sodelovanje z digitalnimi tehnologijami za učenje, delo in sodelovanje v družbi. Vključuje informacijsko in podatkovno pismenost, komunikacijo in sodelovanje, medijsko pismenost, ustvarjanje digitalnih vsebin (vključno s programiranjem), varnost (vključno z digitalno blaginjo in kompetencami, povezanimi s kibernetiko varnostjo), vprašanja v zvezi z intelektualno lastnino, reševanje problemov in kritično mišljenje (Vuorikari idr., 2022). Kompetence so kombinacija znanja, spretnosti in stališč. Po priročniku Digcom2.2 ločimo 5 temeljnih področij: informacijska in podatkovna pismenost, sodelovanje in komuniciranje, ustvarjanje digitalnih vsebin, varnost in reševanje problemov.

Temeljna znanja računalništva in informatike (RIN) je strokovna skupina RINOS (MIZŠ, 2022) strnila znotraj 5 vsebin: 1. Računalniški modeli, 2. Podatki in analiza, 3. Algoritmi in programiranje, 4. Omrežja in internet ter 5. Učinki računalništva in informatike.

V slovenskem izobraževalnem prostoru pogosto še vedno ni dovolj prisotno ustrezno razlikovanje med digitalnimi kompetencami in temeljnimi vsebinami RIN. Digitalne

kompetence zajemajo predvsem zmožnost rabe digitalnih tehnologij (npr. računalnikov, tablic, pametnih table, pametnih ur, mobilnih naprav, ipd.), medtem ko temeljno znanje RIN vključuje razumevanje osnovnih konceptov, kot so algoritmi, podatkovne strukture, programiranje ipd.

3.1 PROJEKT INOVATIVNA PEDAGOGIKA 5.0

V projektu Inovativna pedagogika 5.0 (2024-2026) sodeluje 40 VIZ-ov, poleg teh pa še štiri fakultete in Zavod za šolstvo. Osnovna vloga vseh vključenih VIZ-ov pa je implementacija razvitih modelov, priporočil, praks, primerov dobre rabe ipd vključevanja digitalnih tehnologij v pouk in učinkovito razvijanje digitalnih kompetenc učečih se ter njihovih temeljnih vsebin RIN.

4 MODEL EVALVACIJ PROJEKTA INOVATIVNA PEDAGOGIKA 5.0

Glede na postavljeni konceptualni okvir dveh vsebinskih sklopov projekta, smo postavili model spremljanja kot prikazuje Slika 1.

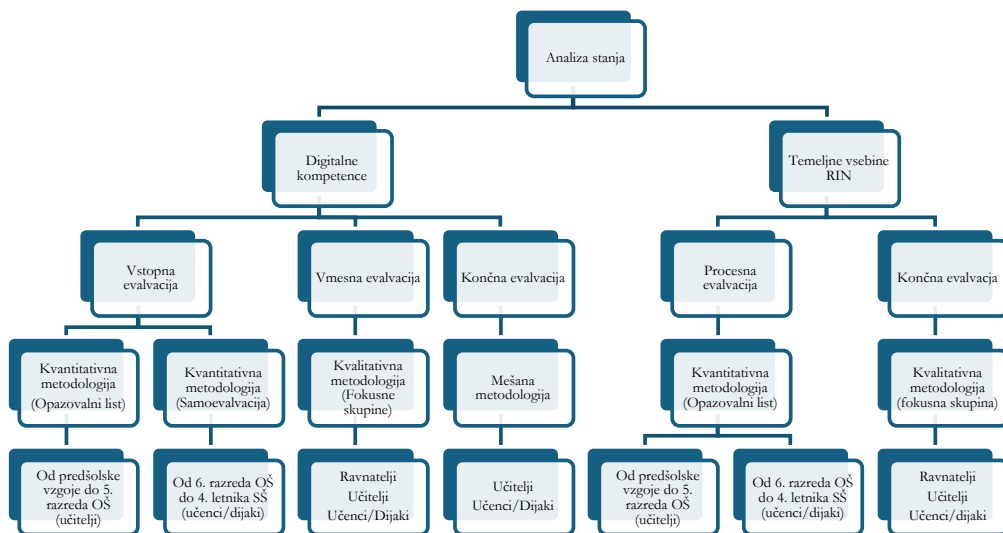
Analiza stanja je temeljila na kvantitativni metodologiji z obsežnim vprašalnikom in je bila hkrati opravljena za oba vsebinska sklopa ter za ravnatelje in učitelje. Ravnatelji so v prvem delu odgovarjali na vprašanja vezana na pričakovanja do projekta ter trajnostnih učinkov z odprtimi vprašanji. Nato pa so se zvrstila zaprta vprašanja po sklopih:

- Materialni pogoji in digitalna opremljenost šole.
- Digitalna tehnologija v pedagoškem procesu.
- Pravni okvir za rabo digitalnih tehnologij pri pouku.
- Ocena doseganja digitalnih kompetenc učiteljev.
- Odnos do digitalne tehnologije pri pouku.
- Glavne ovire pri razvoju digitalnih kompetenc.

Učitelji so podobno odgovarjali na odprta vprašanja glede pričakovanj, koristih in trajnosti projekta ter tudi o njihovi motivaciji za izvajanje projekta. Nato so se zvrstila zaprta vprašanja glede:

- Samo-ocene doseganja digitalnih kompetenc.
- Rabe digitalne tehnologije pri pouku.
- Materialnih pogojev za delo.
- Ocenjeno znanje uporabe digitalne tehnologije.
- Strokovnem razvoju učitelja.

- Načinov sodelovanja na šoli.
- Najpogostejših pedagoško-didaktičnih praks z uporabo digitalne tehnologije.
- Strategij poučevanja temeljnih vsebin RIN.
- Dodatnih znanj temeljnih vsebin RIN.
- Ovir pri uporabi digitalne tehnologije pri pouku.

Slika 1: Model evalvacij projekta Inovativna pedagogika 5.0

4.1 EVALVACIJA DIGITALNIH KOMPETENC

Sledila je razdelitev evalvacijskih pristopov glede na posamezna sklopa. Sklop razvijanja digitalnih kompetenc se je razdelila na tri dele: vstopna evalvacija, vmesna evalvacija in končna evalvacija. Pripravljen inštrumentarij je bil narejen na podlagi skrbnega pregleda literature in obstoječih raziskav kot je raziskava TALIS (TALIS, 2024), SELFIE for Schools (Evropska komisija, b. d.), DigComp2.2 okvir za državljane (Vuorikari idr., 2022), DigcompEdu (Redecker, 2017), Mladina 2020 (Lavrič idr., 2021.) in raziskavo EU IKT (European Commission idr., 2013). Vprašanja smo prilagodili projektnim potrebam in jih podkrepili s primeri.

Pri vstopni evalvaciji je bila uporabljena kvantitativna metodologija, razdeljena na dva dela. Pripravili smo vprašalnike za učitelje, ki poučujejo na nižji stopnji (od predšolske vzgoje do 5. razreda OŠ) ter za učence in dijake na višji stopnji (od 6. razreda OŠ do 4. letnika

SŠ). Učitelji so na podlagi opazovalnega lista ocenili nivo digitalnih kompetenc učencev, in sicer glede na opazovanje pri pouku. Vprašalnik za nižjo stopnjo je bil zasnovan po okvirju kompetenc Digcomp2.2 (Vuorikari idr., 2022), in sicer so učitelji ocenili predznanje in stopnjo doseganja digitalnih kompetenc glede na 5 temeljnih področij in skupaj 21 digitalnih kompetenc.

Vstopna evalvacija na višji stopnji je potekala tako, da so učenci in dijaki izpolnili samo-evalvacijski vprašalnik. Vprašalnik za višjo stopnjo je vseboval več sklopov, in sicer:

- Uporaba digitalne tehnologije pri predmetih.
- Ocena digitalnih spretnosti.
- Informacijska in podatkovna pismenost.
- Komuniciranje in sodelovanje.
- Izdelovanje digitalnih vsebin.
- Varnost .
- Reševanje problemov.
- S šolo povezane dejavnosti.
- Uporaba digitalne tehnologije v prostem času.

Vmesna evalvacija se je izvedla s pomočjo kvalitativne metodologije, in sicer metodo fokusnih skupin. Metoda fokusnih skupin je ena od kvalitativnih metod za zbiranje, analizo in interpretacijo podatkov. Sodi med metode, pri katerih se uporabljajo nestandardizirane tehnike anketiranja ali opazovanja, ki niso zelo strukturirane, npr. skupinske diskusije ali poglobljeni individualni intervjuji. Raziskovalci iščejo kvalitativne podatke za oblikovanje vtisa, in ne za številčno ali merljivo definiranje trga ali določene skupine (Klemenčič in Hlebec, 2007). Fokusna skupina je srečanje skupine ljudi, ki se usmerjeno pogovarjajo na vnaprej znano temo, pogovor pa poteka po določenem načrtu. Vodi jo moderator, ki je za to posebej usposobljen in dobro pozna obravnavano tematiko. Pri izvedbi si pomaga s strukturiranim vprašalnikom. Po uvodnem nagovoru usmerja pogovor od vprašanja do vprašanja. Pogovor poteka v sproščenem vzdušju, kjer jih moderator spodbuja k razmišljanju in poglobljanju v tematiko trenutne fokusne skupine (Klemenčič in Hlebec, 2007).

Skupaj je bilo izvedenih 21 fokusnih skupin s od 4 do 9 udeležencev. Posebnost projekta je tudi ta, da se VIZ-i med seboj povezujejo v grozde šol, ki jih je skupaj 7. Posebej smo pripravili vprašanja za ravnatelje, učitelje in učence ter dijake in znotraj grozdov šol izvedli 7 krat 3 fokusnih skupin. Vsaka skupina je odgovarjala na 8 do 9 vprašanj, pri čemer je bil

poudarek pri ravnateljih na odnosu do razvijanja digitalnih kompetenc, načinov motivacije učiteljev, podpornih aktivnosti ter trajnosti projekta. Učitelji so dobili vprašanja vezana na načrtovanje pouka in prenos znanja med sodelavci, način izvajanja inovativnega pouka ter način vpeljevanja razvijanja digitalnih kompetenc v pouk, spremljanja digitalnih kompetenc in kakšno mnenje imajo o usposabljanjih v sklopu projekta. Učenci in dijaki so dobili vprašanja vezana na uporabo digitalne tehnologije pri pouku, kako pogosto uporabljajo digitalno tehnologijo in pri katerih predmetih ter so navedli primere znanj in spretnosti, ki so jim ostali najbolj v spominu oz. jim bo najbolj koristilo v življenju.

Končna evalvacija še ni bila izvedena, načrtuje se mešan pristop s kombinacijo kvalitativnega in kvantitativnega pristopa, ki bo zajemal vse ciljne skupine.

4.2 EVALVACIJA TEMELJNIH VSEBIN RIN

Spremljanje aktivnosti razvijanja temeljnih vsebin RIN je potekalo s pomočjo kvantitativne metodologije. Podobno se je evalvacija razvijanja temeljnih vsebin RIN delila na dva dela: za nižjo in višjo stopnjo.

Razvijanje temeljnih vsebin RIN se v večji meri odvija v nižjih razredih, še posebej računalniško mišljenje in računalništvo brez računalnika. Spremljanje teh aktivnosti je zato tudi terjalo drugačen pristop, in sicer s pomočjo opazovalnega lista, ki ga izpolnjujejo učitelji po vsaki izvedeni dejavnosti razvijanja temeljnih vsebin RIN. V višjih razredih so vprašalnik po vsaki dejavnosti izpolnjevali učenci in dijaki. V tem primeru je bila uvedena procesna evalvacija ravno iz razloga, ker se razvijanje temeljnih vsebin RIN odvija le tekom projektnih ali tehniških dnevi, kar je drugače kot digitalne kompetence, ki se lahko kadarkoli razvijajo pri pouku. Primeri uporabe enake metodologije zasledimo tudi v projektih Utrinki in RINOvacija.

Končna evalvacija še ni bila izvedena, načrtuje pa se kvalitativni pristop, ki bo zajemal vse ciljne skupine.

5 ZAKLJUČEK

V prispevku smo predstavili, kako je razvojna skupina za evalvacije na projektu Inovativna pedagogika 5.0 zastavila model evalvacij, ki je zajemal sklop razvijanja digitalnih kompetenc in temeljnih vsebin RIN. Prispevek je prikazal primer preglednega in strukturiranega modela evalvacije, ki celostno obravnava razvijanje digitalnih kompetenc ter temeljnih vsebin računalništva in informatike (RIN) v izobraževanju. Evalvacijski model je bil zasnovan na podlagi izkušenj in teoretičnih izhodišč, ki sledijo načinom spremljanja kakovosti projektnih aktivnosti. Z navedenim modelom si prizadevamo sprotno spremljati projektnih aktivnosti, identifikacijo napredka in učinka ter možnost sprotnih izboljšav.

Uvedba različnih časovnih zajemov zbiranja podatkov za oba vsebinska sklopa ter uporaba različnih metodoloških pristopov, kvantitativnega in kvalitativnega, omogoča pregled učinkov projekta na več nivojih. Kvantitativni del, ki temelji na strukturiranih vprašalnikih, zagotavlja primerljive in merljive podatke, medtem ko kvalitativni del, zlasti metoda fokusnih skupin, razkriva globlje vpoglede v odnos, izkušnje, izzive in potrebe posameznih ciljnih skupin – ravnateljev, učiteljev ter učencev in dijakov.

Predlagan model evalvacij se ne osredotoča zgolj na zadovoljstvo udeležencev, temveč na doseganje omenjenih kompetenc ter tudi odpira možnosti za izboljšavo inovativnih praks pri pouku. Opazovalni listi so se izkazali za posebej koristni, saj vsebujejo analizo učne ure in refleksijo pouka, kar podaja povratno informacijo in omogoča sprotno vpeljevanje izboljšav. Predstavljeni evalvacijski model se lahko smiselno uporablja v projektih, ki imajo že v razpisu določene podobne zahteve, kar predstavlja ključno omejitev uporabe tega modela.

Zaradi časovnega okvirja se končna evalvacija še ni izvedla, vendar je načrtovana za oba sklopa nekoliko drugače. Pričakujemo, da bomo s pomočjo omenjenih metod pridobili celostno sliko učinkov projekta na različnih ravneh izobraževanja in za različne ciljne skupine. Evalvacija kot sestavni del projektnega vodenja ne prispeva le k spremljanju dosežkov, temveč tudi k zagotavljanju kakovosti, transparentnosti in trajnostnemu učinku projektnih aktivnosti. Izkušnje iz projekta Inovativna pedagogika 5.0 lahko služijo kot primer dobre prakse za oblikovanje evalvacijskih modelov tudi v drugih sorodnih razvojno-raziskovalnih ali drugih projektih v vzgoji in izobraževanju.

LITERATURA

- CMEPIUS (b. l.). *5 ključnih elementov projekta*. Pridobljeno 23. marec 2025, s <https://www.cmeplus.si/mednarodno-sodelovanje/kako-zacet/5-kljucnih-elementov-projekta>
- Brejc, M. (2013). *Zasnova in uvedba sistema ugotavljanja in zagotavljanja kakovosti vzgojno-izobraževalnih organizacij (KVIZ)*. Zunanje evalvacije priročnik za zunanje evalvatorje in evalvirane zavode (2. dopolnjena izd). Šola za ravnatelje.
- European Commission, European Schoolnet, in University of Liege (Ur.). (2013). *Survey of schools: ICT in education: benchmarking access, use and attitudes to technology in Europe's schools*. Publications Office. <https://doi.org/10.2759/94499>
- Klemenčič, S., in Hlebec, V. (2007). *Fokusne skupine kot metoda presojanja in razvijanja kakovosti izobraževanja*. Andragoški center Slovenije.
- Kobal Tomc, B., Nagode, M., Kovač, N., Dremelj, P., Smolej Jež, S., in Žiberna, V. (2019). *Priročnik za načrtovanje in izvajanje evalvacij* (Elektronska izd). Inštitut RS za socialno varstvo.
- Ličen, N., Podgornik, V., in Šinko, S. (2015). *Evalvacija za začetnike delovni zvezek za učni laboratorij*. Ljudska univerza.
- Lavrič, M., Deželan, T., Klanjšek, R., Lahe, D., Naterer, A., Radovan, M., Rutar, T., Sardoč, M., Uršič, M., Majce, M., Cupar, T., Matjašič, M., Nacevski, K., Vombergar, N., & Prešeren, J. (2021). *Mladina 2020: položaj mladih v Sloveniji* (1. elektronska izd.). Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba; Založba Univerze v Ljubljani. <https://press.um.si/index.php/ump/catalog/book/575>
- Redecker, C. (2017). *European framework for the digital competence of educators: DigCompEdu*. Joint Research Centre.
- Evropska komisija. *SELFIE* | Home. (b. d.). Pridobljeno 23. marec 2025, s https://schools-go-digital.jrc.ec.europa.eu/?utm_source=chatgpt.com
- TALIS 2024. (2023, december 11). Pedagoški inštitut Slovenije. <https://www.pei.si/raziskovalna-dejavnost/mednarodne-raziskave/talis/talis-2024/>
- Vuorikari, R., Kluzer, S. in Punie, Y. (2023). *DigComp 2.2, Okvir digitalnih kompetenc za državljane: z novimi primeri rabe znanja, spretnosti in stališč* (R. Šimec, prevod). Zavod Republike Slovenije za šolstvo (izvirno delo objavljeno leta 2022). https://www.zrss.si/pdf/digcomp_2_2_okvir_digitalnih_kompetenc.pdf